

**ב.** מעיקר הדין היה מקום להתיר לכלה לחבוש פאה נכרית בליל החתונה, לפי מנהגינו שאין עושים ייחוד אלא בסוף החתונה. אך למעשה אין ראוי להתיר לקנות פאה נכרית לצורך ליל החתונה, אלא אם רצון הכלה ללבוש פאה בליל החתונה [קודם הייחוד], הנכון הוא שתשאל פאה מחבירתה [או מסלון כלות] רק עבור ליל החתונה. ואם עשו ייחוד אחר החופה כמנהג האשכנזים, חייבת הכלה לכסות את ראשה כפי הדין מיד אחר הייחוד, ולא די בפאה נכרית. ומן הראוי לכל חתן שישפיע על כלתו עוד מלפני הנישואין, לבל תחבוש פאה נכרית, שמלבד הפוסקים הרבים שאסרו זאת, רבים מאותם רבנים שהקילו בזה יודו שבפאות נכריות שבזמן הזה אין הדבר מגדרי הצניעות לחבוש פאה נכרית. ולכן על החתן להרבות בדברים עם הכלה בענין זה, ויקרא בפניה את דברי רבותינו שאסרו חבישת פאה נכרית [ראה בהערה], וכלה המתעקשת לחבוש פאה נכרית, יש להיוועץ עם מורה הוראה ספרדי אם לבטל השידוך. (ב)

החתן והכלה, ורק אז היא נחשבת כנשואה לכל דבר, וחייבת לכסות את ראשה במטפחת או בכובע כדת. וכן פסקו הרמב"ם ומרן השולחן ערוך (אבן העזר סימן נה סעי' א). אמנם הרמ"א בהג"ה שם פסק שהחופה היא הסודר שפורסין מעל לראשיהם של החתן והכלה בעת השבע ברכות. אבל לדידן העיקר להלכה כדעת הרמב"ם ומרן השולחן ערוך. ולכן רק לאחר הייחוד הכלה צריכה לכסות את ראשה כדת וכדין. וראה בזה בשו"ת יביע אומר חלק ד' (חלק אבן העזר סימן ג') ובחלק ה' (סימן ח') ובחלק ו' (חלק אורח חיים סימן יג אות ד'), ובשו"ת יחווה דעת חלק ה' (סימן סב). ע"ש.

### שלא ללבוש פאה נכרית בליל החתונה

כיסוי ראש מהאי טעמא, ממילא אפשר להקל בפאה נכרית בליל החופה קודם הייחוד. וכמו שנתבאר בכיוצא בזה בשו"ת יביע אומר חלק ד' (אבן העזר סימן ג'). ע"ש. אולם חוששני פן כשתהיה לה בבית פאה נכרית יתחיל יצר הרע לקטרג ולהסיתה ללבוש פאה נכרית גם אחר נישואיה, ולכן טוב

מקום העיקר לדינא להקל בזה, וכמ"ש בישועות יעקב, ובשו"ת די השב, ובשו"ת שער רחמים, ובשו"ת יד אליהו רוג'לר, ועוד. וכתב השדי חמד (מערכת דת יהודית אות א) שיתכן שאילו היו רואים המהר"י הלוי וסיעתו דברי השיטה מקובצת בשם הגאונים, היו חוזרים בהם ומבטלים את דעתם כנגד הגאונים. ע"ש. וכן כתב בשו"ת ימי יוסף בתרא (סי' ב'). ולכן גם אחר הקידושין אינה צריכה לכסות את ראשה. וכלה אחר שבע הברכות שתחת החופה, עדיין אינה צריכה כיסוי הראש, שהחופה אינה הטלית שפורשים בעת שבע הברכות, אלא החופה היא הייחוד שמתייחדים

(ב) כן פסק מרן אמו"ר שליט"א בתשובה לשאלה מגיסן תשל"ב וזו לשונו: בדבר שאלתו אודות חבישת פאה נכרית בליל החופה בלבד, הנה כל זמן שעדיין לא התייחדו החתן והכלה, דין הכלה כארוסה לכל דבר, לדברי הרמב"ם ומרן השולחן ערוך ו"ל, ולכן כיון שמצד הדין אינה חייבת עדיין